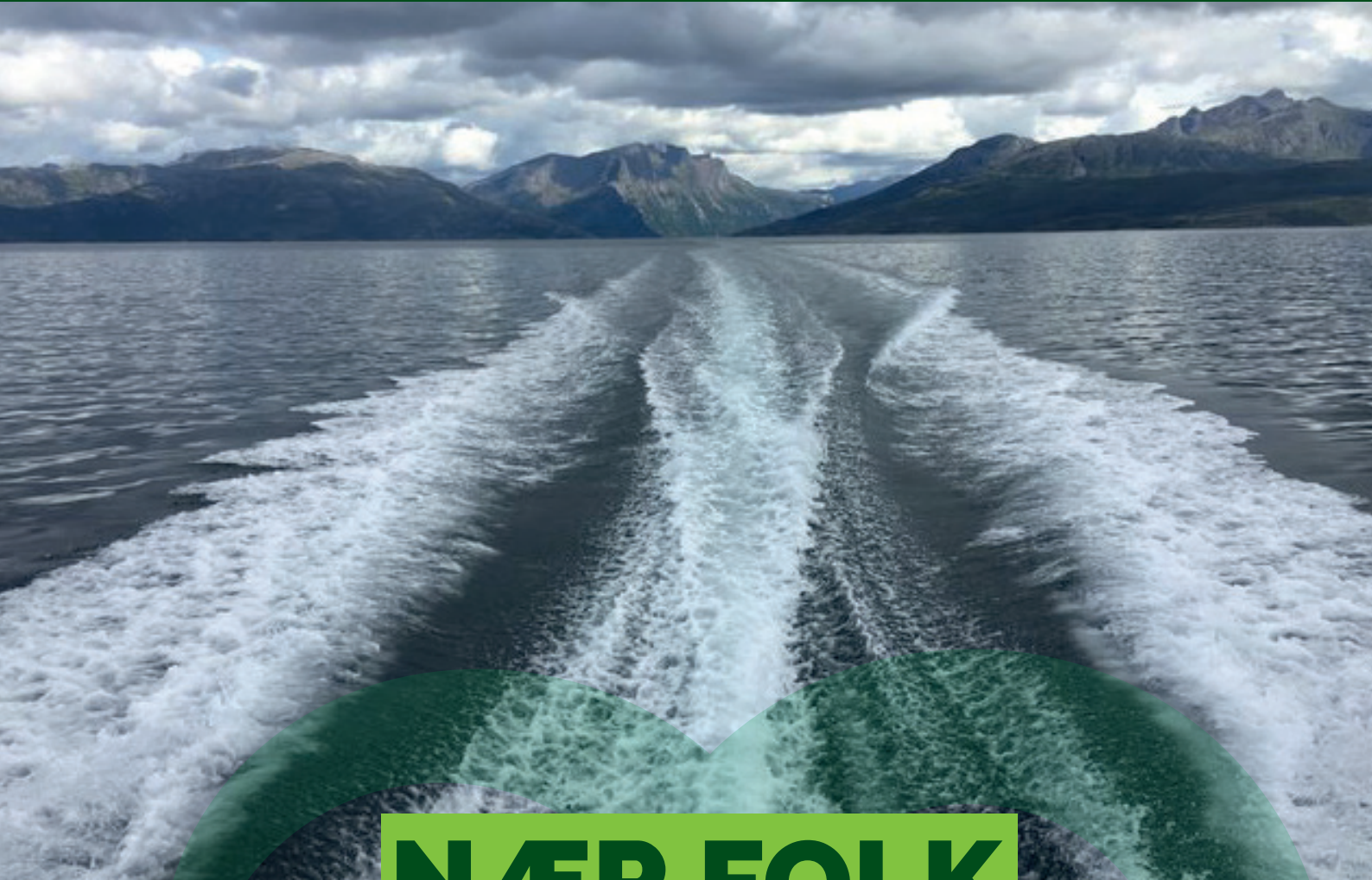

Senterpartiet
Nordland

NAER FOLK

i hele Nordland

www.senterpartiet.no/nordland

nær folk

VI TROR PÅ hele Nordland

1

Siv Mossleth

2

Willfred Nordlund

3

Trine Fagervik

VEIER, JERNBANE, BÅT, FERGER, HAVNER OG FLY

Samferdsel er viktig for folk og næringsliv i et langstrakt fylke som Nordland. Her drives det bedrifter og her bor det folk både i byer og i grender, på øyene, langs kysten og i fjellbygdene.

- Senterpartiet vil kjempe for mer penger til å bygge, sikre og vedlikeholde veiene våre slik at både folk og gods kommer fram på en god måte.
- Vi vil ha bedre og billigere båt- og fergetilbud. Senterpartiet mener det skal bli gratis båt- og ferger for folk som ikke har fastlandsforbindelse.
- Forskuddsbeløpet hos AutoPASS-ferge for å få rabatt på fergebillettene skal ned.

VI VIL STYRKE ØKONOMIEN TIL KOMMUNENE OG FYLKESKOMMUNENE

Senterpartiet vil ha mindre byråkrati og bruk av konsulenter, og mer til tjenester der folk bor i Nordland.

- Gode tjenester nært folk betyr at nordlendingene må ha gode muligheter til å ta videregående utdanning over hele fylket, og flere steder også høyere utdanning.
- Senterpartiet vil reetablere en fullverdig høyere utdanningsinstitusjon på Nesna.
- Flere statlige arbeidsplasser til Nordland er et viktig supplement til det næringslivet vi har i Nordland.

SENTERPARTIET JOBBER FOR ET LEVENDE FOLKESTYRE I HELE NORGE

Lokal forvaltning skal gjelde for hele landet.

- Fjelloven skal gjelde i Nordland og Troms slik som i Sør- og Midt-Norge, og gjøres gjeldende for innkjøpt statsgrunn i Nordland og Troms.
- Vi vil sikre nasjonalt og lokalt eierskap til strøm. Det er viktige ressurser for industrien og norske arbeidsplasser.
- Vi vil ha en klimapolitikk som tar hensyn til bosetting i hele Nordland, og vi skal ha en langsiktig og ansvarlig forvaltning naturen.
- Nordland Senterparti sier nei til utbygging av vindturbiner på Sjonfjellet.

4

Hans Gunnar Holand

MATPRODUKSJONEN I NORDLAND MÅ STYRKES

Fiskeri, havbruk, jordbruk og rein-drift må gi større lokal verdiskaping.

- For å kunne drive en bærekraftig beitenæring med plass til både reindrift og sauehold i Nordland, må rovdyrtrykket reduseres i fylket vårt.
- Det er viktig å øke selvforsyningen i Norge. Mer fiskeråstoff til land og videreforedling langs den nordnorske kysten vil gi mer stabile samfunn.
- De kystnære havområdene og viktige gytefeltene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja skal ikke åpnes for olje eller gassvirksomhet. Her prioriterer vi fisken.

5

Eirill DeLonge

TRYGGHET ER GRUNNLEGGENDE VIKTIG FOR FOLK

Vi trenger gode helsetjenester nært folk. Pasienter skal få rask, trygg og god hjelp når de trenger det.

- Det er viktig med en trygg fødselsomsorg i hele fylket.
- Senterpartiet vil sikre et reelt nærpoliti ved å styrke lensmannskontor og politistasjoner. Politiets ressurser skal brukes på polititjenester, ikke på økt byråkrati.
- Hær og heimevern må styrkes. Hæren og kystvakta må sikres egnet helikopterkapasitet.
- Senterpartiet vil videreføre Andøya som flystasjon.

- 1. Siv Mossleth**
Saltdal
- 2. Willfred Nordlund**
Sortland
- 3. Trine Fagervik**
Leirfjord
- 4. Hans Gunnar Holand**
Sømna
- 5. Eirill DeLonge**
Senterungdommen
- 6. Bent-Joacim Bentzen**
Hadsel
- 7. Skjalg Hamnes**
Evenes
- 8. Anette Amalie Å. Bang**
Meløy
- 9. Kim André Haugan Schei**
Hattfjelldal
- 10. Julie Brattli Steinvik**
Vågan
- 11. Knut Nordmo**
Andøy
- 12. Britt Kristoffersen**
Hamarøy
- 13. Harald Lie**
Hattfjelldal
- 14. Iren Beathe Teigen**
Lurøy
- 15. Kurt-Are Einmo**
Nesna

EN FRAMTID FOR HELE **NORD-NORGE**

Bare de siste to årene har det blitt 7746 færre innbyggere i Nord-Norge. Høyre og Frps sentralisering og rovdrift av distriktene har rammet landsdelen hardt. Nå trengs en regjering med et sterkt Senterparti som har tro på Nord-Norge.

For å bøte på den skaden Høyre og Frp har gjort de siste åtte årene har vi derfor lansert en Nord-Norgepakke. Staten må ha en plan for hvordan vi skal utnytte de naturressursene og unike mulighetene vi har i nord til å skape et godt, trygt og forlokkende liv for folk i nord.

OPPLØSE TROMS OG FINNMARK

I Finnmark sa 87% i folkeavstemningen nei til å slå sammen Troms og Finnmark. Det brydde sentraliseringskameratene Høyre, Frp, Venstre og KrF seg ikke om. De tvang gjennom en håpløs regionreform helt uten tanke for folka som bor i fylket.

Med Senterpartiet i regjering skal folk i Troms og Finnmark igjen få fylkene sine tilbake.

NORD-NORGEBANEN

Senterpartiet mener det er på tide å starte arbeidet med å realisere Nord-Norgebanen.

En jernbane i Nord-Norge er et nasjonalt prosjekt som vil kunne gi mer miljøvennlig frakt, bedre trafikksikkerhet, redusere behovet for store veiutbygginger når næringslivets transportbehov øker og store mulighetene for økt verdiskaping og aktivitet i nord.

DESENTRALISERT HØYERE UTDANNING

Vi må sikre at det utdannes nok personell til å sikre morgendagens næringsliv og velferdsstat i hele landet, og da er de desentraliserte høyskoletilbudene helt avgjørende.

Derfor vil Senterpartiet opprette flere distriktshøyskoleplasser i nord og gjenopprette Campus Nesna som selvstendig høyskole.

STATLIGE ARBEIDSPLASSER

De siste årene har staten drevet en storstilt sentralisering av statlige arbeidsplasser uten å benytte seg av mulighetene økt digitalisering gir. Senterpartiet vil flytte direktorater og statlige arbeidsplasser ut av Oslo og sikre at mange av disse tilfaller Nord-Norge for å skape et større arbeidsmarked og levende lokalsamfunn i hele landsdelen.

DIGITAL ALLEMANSRETT

Pandemien har vist oss viktigheten av at hele befolkningen er på nett. Dessverre har store deler av distrikts-Norge enda ikke fått et stabilt og godt internettilbud eller tilfredsstillende mobildekning. Vi må derfor ha en kraftig satsing på utbygging av høyhastighets bredbånd i nord og i tillegg bygge ut mobilnettet. Det skal ikke mangle dekning der folk bor, langs veier, jernbaner eller fergeruter.

DU SKAL KUNNE BO **I HELE NORGE**

Senterpartiet vil:

- Ha gratis ferge- og hurtigbåt for samfunn uten veiforbindelse til fastlandet
- Vurdere å gjøre alle fergesamband med under 100.000 passasjerer årlig gratis.
- Halvere ferge- og hurtigbåtprisene for resten av ferge- og hurtigbåttilbudet.
- Innføre maksimalpris for pendlere som er avhengige av ferge- og hurtigbåttilbudet.
- At staten tar kostnaden ved klimaomstilling av fylkenes hurtigbåt- og fergetrafikk.

Langs hele kysten vår er
ferga og båten livsnerven i samfunnet vårt.

Senterpartiet vil legge til rette for at det skal kunne bo langs hver fjord og på hver en øy. Da må staten innse at transport på vannet er like viktig som transport på land. Ferger og hurtigbåter må rett og slett bli mye billigere enn det er i dag.

med millionlønn at prisene på fergene enkelte steder har doblet seg på fem år. Alle må ha muligheten til å bo hvor de vil i landet vårt, og derfor har vi foreslått å gjøre alle fergestrekninger til samfunn uten vegforbindelse til fastlandet gratis.

Senterpartiet var også pådriver for at opposisjonen i Stortinget i vinter påla regjeringen å halvere fergeprisene med virkning allerede i år. Dette var en viktig seier for oss, kampen for kystdistriktene våre er i gang, og vi kommer til å fortsette å kjempe for at alle skal ha like muligheter, uansett hvem du er eller hvor du bor i Norge.

Det er ikke bare på vannet at det har gått skeis under Solbergs ledelse. De siste årene har milliardene sittet løst når det skal bygges gigantiske motorveier eller tog tunneler rundt Oslo, mens man i mange norske bygder fortsatt hver dag på vei til jobb, barnehage eller skolen må kjenne på frykten for at fjellet kommer rasende ned i veien, eller må kjøre sikk sakk mellom store hull i veien.

Klimaendringene fører til mer nedbør og mer ekstremvær, noe som gir flere ras. Det betyr at familier stadig oftere må holde barn hjemme fra skolen og hele lokalsamfunn blir avskåret fra omverdenen.

Ikke bare er raset farlig for de som ferdes langs veien, men når ambulansen plutselig ikke kommer fram kan det bli fatalt for mange. Lista over strekninger som skriker etter rassikring er lang og vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene er enda større. Senterpartiet mener situasjonen er uholdbar.

Dessverre har ikke dagens regjering gjort noe for å lette på situasjonen. Snarere tvert imot. Gjennom å strupe fylkeskommunenes økonomi og uten en satsing på fylkesveiene har livsviktige veier for familier og næringslivet vårt fått forfalle fritt.

Det må det bli slutt på.

Senterpartiet lover derfor mer penger til rassikring langs hele kysten og ikke minst en full milliard til opprusting av fylkesveiene våre. For skal vi utvikle, leve og bo i hele landet, må vi kunne ferdes trygt til og fra stedet vi kaller hjem, uansett hvor det er i Norge. ■ ■

Dessverre har bompengebelastningen og kostnader til ferge og hurtigbåt blitt altfor høyt etter åtte år med Høyre og Frp ved roret. Utgifter til ferger og hurtigbåt rammer skeivt, både sosialt og geografisk.

Det svir mer for en vanlig sykepleier eller lærer enn direktøren

VI VIL HA ET FORSVAR AV OG FOR FOLKET

Alle i Norge skal være trygge, uansett hvor de bor. Vi må ha politi, ambulanser, brann- og redningstjeneste og sivilforsvar i hele landet.

Forsvaret må også være stort nok og godt nok rustet til å forsvare Norge. Folk skal være trygge på at hjelpen kommer når de trenger den, og at Norge kan forsvares både i krig og krise.

Senterpartiet mener at NATO fortsatt skal være en bærebjelke i norsk forsvarspolitik, men at Norge må ta et større ansvar for å ha et robust nasjonalt forsvar. Regjeringen har i flere år utsatt og nedprioritert helt nødvendige grep og investeringer i Hæren, Sjøforsvaret og Heimevernet.

Senterpartiet har derfor prioritert over 1 milliard kroner til å styrke disse forsvarsgrenene i våre siste alternative statsbudsjett.

Vi må se realiteten i øynene og ta de grepene som kreves. Våre nærområde er i økende grad en arena for stormaktsrivalisering, og risikoen for konflikt er den største siden slutten på den kalde krigen i følge regjeringen.

Likevel vedtok Høyre, Frp og Arbeiderpartiet i fjor høst en langtidsplan for forsvaret hvor man ikke er i nærheten av å svare på denne utfordringen. Senterpartiet tror på et sterkt folkeforsvar som

er til stede i hele landet. Det er ikke minst strategisk viktig å sikre tilstedeværelsen og kampkraften i Troms og Finnmark.

Nå trengs det en regjering som forstår viktigheten av evnen til å kunne forsvare og utvikle hele Norge. Nedleggelsen av Andøya flystasjon og flyttingen av BELL-helikoptrene er eksempler på historiske feilgrep gjennomført av Høyre og Frp de siste årene.

Både den sivile beredskapen og forsvaret i Nord-Norge har konsekvent blitt nedprioritert de siste årene, det må vi få gjort noe med.

Derfor vil vi sikre nye dedikerte helikoptre til hæren, og i første omgang flytte tre av BELL-helikoptrene tilbake fra Rygge til Bardufoss. ■ ■

Dette får du med Senterpartiet:

- Andøya videreføres som flystasjon.
- Heimevernet skal økes til 50 000 soldater fra dagens 40 000
- Hæren og kystvakta sikres egnet helikopterkapasitet og 3 BELL-helikopter skal flyttes tilbake til Bardufoss så fort som mulig.
- Det opprettes en ny Brigade Sør.
- Forsvarets stabs- og administrasjonskostnader vil reduseres til fordel for operativ virksomhet

POLITI TIL STEDE

I HELE NORGE

Gjennom nærpelitireformen sentraliserte Høyre og Frp det norske politiet. Resultatet av reformen har vært flere byråkrater og færre politifolk ute i distriktene, dårligere åpningstider på de få lensmannskontorene som er igjen og **kun 2** nye patruljemannskap i hele Norge.

Det mener vi i Senterpartiet er uakseptabelt. Politiet må være nær folk i hele Norge. Du skal vite at du får hjelp når du trenger det uansett om du bor i sentrum av Harstad eller på en gård i Hattfjelldal.

I Nord-Norge har reformen ført til en storstilt sentralisering av de ansatte. Bodø og Tromsø har til sammen fått 162 nye stillinger, mens kommuner som Vardø, Salangen og Målselv har mistet henholdsvis 6, 19 og 7 stillinger på kun fire år.

Samtidig er det lagt ned 16 lensmannskontor i landsdelen.

Dette ble forsvart med at det skulle bli bedre åpningstider på de få som ble igjen, men det motsatte har skjedd.

I dag er det færre av de gjenstående lensmannskontorene som har åpent hver dag enn det var før reformen. Vi har altså fått et politi som er mindre tilgjengelig og lenger unna folk flest.

Det er en uholdbar situasjon når man stadig oftere ser alvorlige hendelser hvor ambulansepersonell og brannvesenet er alene på ulykkesstedet i lang tid før politiet når fram. Det har blitt viktigere å ha folk på kontor i de

store byene enn politi ute blant folk i hele Norge.

Senterpartiet vil snu denne utviklingen og vi skal derfor kutte kraftig i sentralt politibyråkrati og konsulentbruk. Disse pengene skal brukes på politifolk ute i lokalsamfunn i hele Norge. Vi vil også gjenåpne nedlagte lensmannskontor for å sikre at vi har et politi som er nær folk og som faktisk rekker fram når ulykken skjer.

Det handler om at du skal være trygg uansett hvor du bor, i hele Norge. ■ ■

Samer som folk er like mangfoldige og unike som alle andre, og i vårt samepolitiske arbeid er det en selvfølge å ivareta alle samer i hele Sápmi. Bakgrunn, bosted, yrke, språk eller levested skal ikke bety noe i forhold til det å kunne ivareta og stå i sin samiske tilhørighet.

Det er opp til hver enkelt å definere sin egen identitet.

GUOVDDÁŠBELLODAT/ SENTERPARTIET VIL:

- Sikre et fortsatt godt samhold og samarbeid mellom samer på tvers av landegrensene. Samene er ett folk som bor og lever i fire ulike land, med en felles kultur, språk og tilhørighet.
- Sikre god samiskundervisning for alle elever som har krav på det. Læremiddelproduksjonen må styrkes, spesielt i forhold til digitale undervisningsressurser.
- Arbeide for økt rekruttering av samisk fagpersonell både i barnehage, skole og helse- og omsorgstjenesten, og sikre samisk språkopplæring til alle som ønsker det.
- Styrke primærnæringsfamilien og grunnlaget for sikker og god drift for de som jobber i næringene. Primærnæringene er sentrale som bærere av samisk kultur, tradisjoner og språk. Rovviltpolitikken må endres.
- Skape flere nøytrale samiske møteplasser nær folk i hele landet, og styrke samiske kulturnæringer. Det samiske skal bli mere synlig i bybildet og i offentlige informasjon.
- Sikre at den samiske dimensjonen ivaretas i politi og domstolene. Samisk rettsforståelse og rettskilder må anerkjennes. Kompetansen på samiske forhold må styrkes i påtale og alle domstoler, og samisk må videreutvikles som rettspråk.

Husk å stemme i
**SAMETINGS-
VALGET!**

Lær mer: www.senterpartiet.no/sametinget

NÆR FOLK

I HELE NORGE

Det norske samfunnet må bygges nedenfra. Norges suksess er bygget på tilliten vi har til hverandre og evnen vi har til å gjøre hverandre bedre. Byene har ikke råd til at distriktene forvitrer, og motsatt, det er samspillet som gjør oss unike og uslåelige. Det er derfor vi i Senterpartiet sier at vi ønsker en politikk som er **NÆR FOLK.**

Senterpartiet mener nærhet er svaret - ikke problemet. Vi bor i et langstrakt land der nærhet spiller en avgjørende rolle. En butikk, et sykehus, et lensmannskontor og en ambulanse nær deg har historisk skapt et yrende liv i hele Norge. Det har skapt levende, gode lokalsamfunn i nord, sør, øst og vest og vært en suksesshistorie for landet vårt.

Vi sier derfor et klart nei til sentraliseringen Høyre/Frp-regjeringen har forsøkt å gjennomføre på alle områder. Større er ikke alltid bedre. Offentlige tjenester må tilbys nær folk og utvikles på folks premisser. Alle de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig der folk bor. Barnehager, skoler, eldreomsorg og sykehjem er en forutsetning for at lokalmiljø skal kunne utvikle seg og for at folk

skal kunne bosette seg hvor de vil.

Sentralisering rammer folk i hele landet gjennom økt avstand mellom innbyggere og myndigheter. Sentraliseringsprosesser foregår også i byene, og innebærer samling av makt og tjenester hos noen få personer samtidig som det lokale selvstyret begrenses. Avstanden fra Groruddalen til Oslo Rådhus kan oppleves like lang som avstanden fra Gausdal til regjeringskontorene.

Diskusjoner og avgjørelser er flyttet bort fra folk, og det svekker demokratiet vårt. Senterpartiet mener derfor Norge trenger en ny retning hvor det hverdagslige og nære igjen får den plassen det fortjener.

HVORDAN SKAPE NÆRHET?

Bygdevekstavtaler

Senterpartiet vil at grupper av distriktskommuner i de delene av landet som scorer lavt på næringsutvikling, skal kunne inngå avtaler med staten etter mønster av byvekstavtalene. Ved å skreddersy tiltak tilpasset de lokale utfordringene, styrker vi mulighetene for at et område lykkes med næringsutvikling.

Selv om sentraliseringen av politiet, passkontorer, høyere utdanning, merkes i de store byene er det de små bygdene som merker uttraderingspolitikken hardest. I mange norske bygder kan du nå se deg rundt og peke på tomme hus som tidligere var bosatt av en politibetjent, lærer, sykepleier eller skatteoppkrever som har måttet flytte inn til byen på grunn av Høyre og Frp.

Senterpartiet vil isteden opprette nye lensmannskontorer, flytte statlige arbeidsplasser ut i landet, opprette bygdevekstavtaler og sikre kommunene bedre og mer rettferdige inntekter. ■ ■

Arbeidsplasser nær folk

Du skal kunne bo der du vil og jobbe med det du vil uansett hvilket sted i Norge du kaller hjemme. Derfor vil Senterpartiet flytte statlige arbeidsplasser ut i distriktene og reversere sentraliseringsreformene Høyre og Frp har gjennomført.

Beredskap i hele Norge

Helsevesenet, politiet og brannvesenet må være nær folk i hele Norge. Vi skal derfor blant annet gjenopprette lensmannskontorer, sikre alle fødende et godt følgetilbud og sørge for at ambulansene når responstidsmålene i alle norske kommuner.

Flammene står i
tak, verkstedet
brenner.

Folk haster ut, og
mens røyken farger
himmelen svart og
eksplosjonsfaren
ruver, er politiet på
vei.

To timers kjøring
unna.

Eksempelet over stammer fra Skjåk i vinter. Heldigvis gikk det ikke liv tapt den gangen, men hendelsen gir et innblikk i utviklingen etter Høyre og Frps politireform trådte i kraft. Reformen har skapt enorme avstander mellom folk og politiet i hele landet og beredskapen er svekket. Dessverre er dette en utvikling vi ser stort sett i alle nødetatene og i den nasjonale beredskapstenkningen. Høyre, Venstre, KrF og Frp har en blind tro på store sentraliserte enheter

og det internasjonale markedet. Vi i Senterpartiet mener dette er naivt og mener vi igjen må tørre å satse på lokal beredskap og økt nasjonal selvforsyning. Ambulansene må nå fram også ved alvorlige ulykker i distriktene og vi må ha beredskapslagring av korn, nasjonal legemiddelproduksjon og et forsvar som kan forsvare hele Norge.

En av statens kjerneoppgaver er å holde innbyggerne trygg og ha gode planer for det tilfellet at en

krise rammer. Da er det for dårlig at det tar flere timer for politiet å rykke ut til farlige situasjoner som i Skjåk, eller ved skyteepisoder hvor folks liv står på spill slik situasjonen var på Frøya i 2018. Det hjelper ikke innbyggerne på Frøya at det har blitt flere byråkrater i politidirektoratet når antallet betjente ute på patruljer ikke har gått opp, og at både ansatte og folk forteller om en økt avstand til politiet.

Derfor vil Senterpartiet gjenåpne

BEREDSKAP SKAPER TRYGGHET

matproduksjon, eller stått opp mot helseforetakene som er en aktiv pådriver for sentralisering. Slik svekker man beredskapen og øker utryggheten for folk ute i landet bare med noen enkle, lite gjennomtenkte, skrivebordsvedtak.

Også i Forsvaret har man gått bort fra tanken om lokal nasjonal beredskap. Der Senterpartiet lenge har argumentert for et sterkere landbasert forsvar har Høyre og Frp svekket Forsvaret i den tro at du kan bytte ut norske soldater på bakken med raketter i lufta. Vi er sterkt uenig i tanken om at det nasjonale forsvaret, bestående av en sterk hær og et heimevern, er utdatert. Dette er historieløst

og naivt. Norske borgeres frihet og vårt lands overlevelse er til syvende og sist avhengig av at vi klarer å forsvare Norge og håndheve norsk suverenitet i en rekke ulike kriser.

Et forsvar som er bygget rundt forsvaret av hele Norge er avgjørende og derfor har Senterpartiet stått fast på at vi mener brigade Nord må styrkes og vi kan ikke flytte forsvarets helikoptre fra Troms til Østfold. I tillegg mener vi det er absolutt nødvendig for det norske forsvaret å bevare Andøya flystasjon. Nedleggelsen av denne topp fungerende flystasjonen gir både svekkelse av forsvarsevne og økte kostnader – en tragisk kombinasjon. ■ ■

minimum 20 lensmannskontor og legge ned politidirektoratet. Vi må gi makten og tilliten tilbake til politidistriktene og de som gjør jobben hver eneste dag.

Det er ikke bare i politiet det haster å snu den dramatiske utviklingen. Etter åtte år med Høyrestyre er beredskapen på så godt som alle felt svekket. Dagens regjering og Frp har sagt nei til beredskapslagring av korn, nei til norsk legemiddelproduksjon, ikke løftet en finger for økt norsk

HVORDAN SKAPE TRYGGHET?

Lokalsykehus og ambulanse i hele Norge

Viktige helsetilbud i hele Norge må utvikles, ikke legges ned. Man blør like fort i distriktene som i byene. Vi vil derfor sikre lokalsykehus i hele Norge og at ambulansene når responstidsmålene i alle kommuner.

Få politiet tilbake

Politireformen må reverseres. Både ansatte i politiet og folk i hele Norge forteller om et politi som er lenger unna folk flest etter reformen. Vi vil gjenopprette lensmannskontor, prioritere operative politifolk og sikre at man når responstidsmålene i hele Norge.

VI TROR PÅ HELE NORGE

Folka, naturressursene og verdiskapingen i Norge er spredd utover hele landet. Stadig flere partier virker å ha glemt at dette alltid har vært den norske suksessmodellen. Vi trenger derfor en ny regjering som på nytt løfter både byen, bygda og alle landets innbyggere. Det er på tide å jobbe for hele Norge.

Helt siden Høyre og Frp fikk makten i 2013 har de lagt ned, flyttet og sentralisert tjenester og tilbud som tidligere var nær folk i hele Norge. Stadig fler ser at det ikke er en selvfølge at det bor folk i hver krik og krok i landet vårt. Det har vært politisk vilje og lederskap som tidligere sørget for dette, som nå mangler. Senter-

partiet vil gjenreise den politiske satsingen på distrikts-Norge. Vi vil sørge for at arbeidsplasser, infrastruktur, velferdstilbud, trygghet og muligheter finnes over hele Norge, i store og små samfunn. Dersom vi nå snur utviklingen kan Norge også i fremtiden være verdensledende innenfor mange industrier, ha et levende landbruk i hele landet og fortsette å være et av verdens beste land å bo i.

Stadig mer makt, penger og verdier er kontrollert av stadig færre personer i Norge. Norge har tidligere vært et samfunn bygget på små forskjeller, men under Høyre og Frp har både de geografiske og sosiale forskjellene økt dramatisk. Det ønsker vi i

Senterpartiet å gjøre noe med.

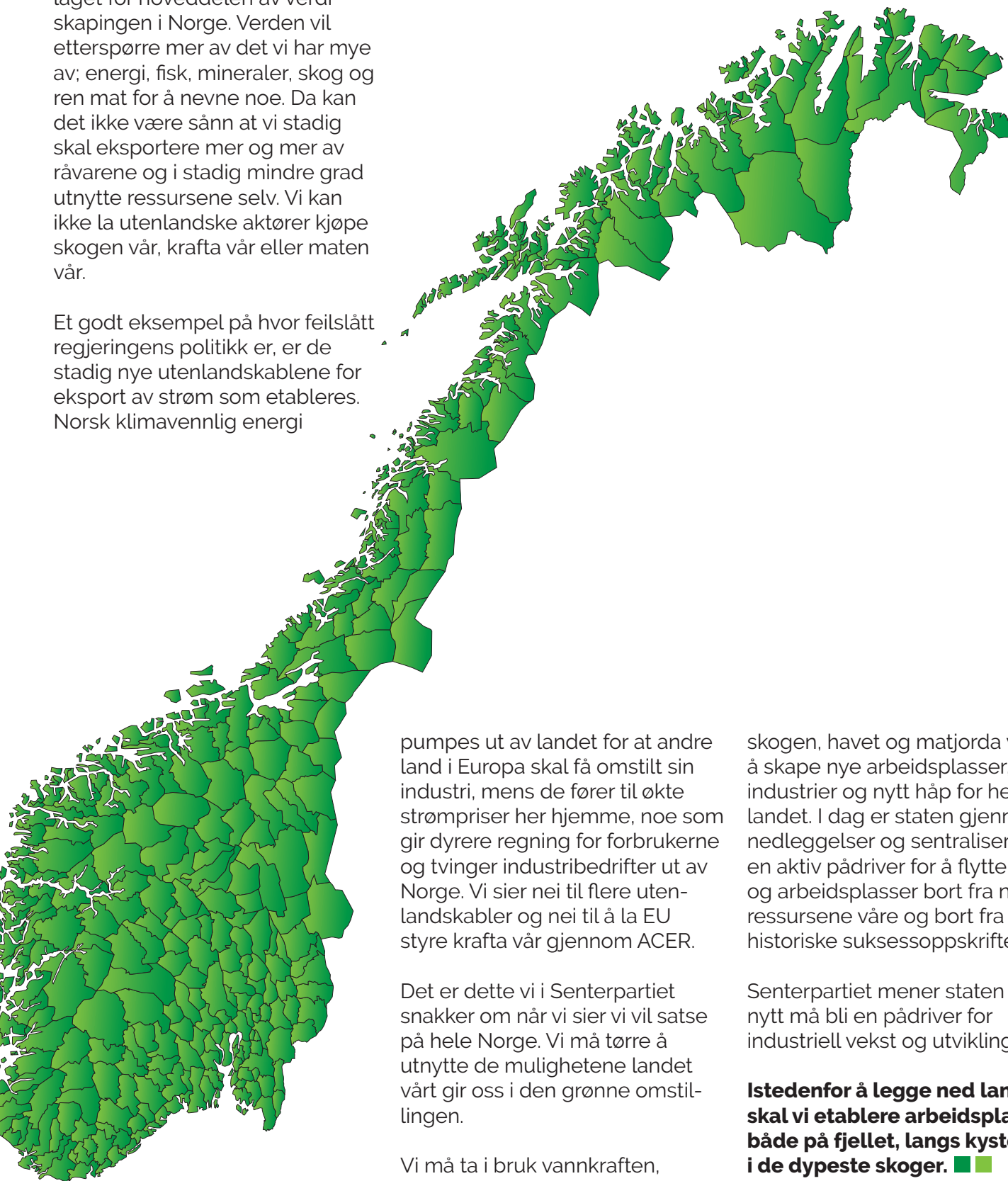
For det er mangfoldet som har gjort oss unike. Mellom skyhøye fjell og trange dype daler vest i landet har tungindustrien klamret seg fast og blitt en av verdens fremste. Med billig, ren, norsk vannkraft har man bygget opp fabrikker og anlegg som hver eneste dag bidrar til vår alles velferd og utvikling. Fra Årdal til Sauda til Mo i Rana er det de unike fortrinnene den norske naturen har gitt oss, og samspillet med den, som er suksessfaktoren. Da kan vi ikke ha en stat og en regjering som ved hver korsvei prøver å gjøre livet vanskeligere for bedriftene i landet vårt.

Våre rike naturressurser er grunnlaget for hoveddelen av verdiskapingen i Norge. Verden vil etterspørre mer av det vi har mye av; energi, fisk, mineraler, skog og ren mat for å nevne noe. Da kan det ikke være sånn at vi stadig skal eksportere mer og mer av råvarene og i stadig mindre grad utnytte ressursene selv. Vi kan ikke la utenlandske aktører kjøpe skogen vår, krafta vår eller maten vår.

Et godt eksempel på hvor feilslått regjeringens politikk er, er de stadig nye utenlandskablene for eksport av strøm som etableres. Norsk klimavennlig energi

pumpes ut av landet for at andre land i Europa skal få omstilt sin industri, mens de fører til økte strømpriser her hjemme, noe som gir dyrere regning for forbrukerne og tvinger industribedrifter ut av Norge. Vi sier nei til flere utenlandskabler og nei til å la EU styre krafta vår gjennom ACER.

Det er dette vi i Senterpartiet snakker om når vi sier vi vil satse på hele Norge. Vi må tørre å utnytte de mulighetene landet vårt gir oss i den grønne omstillingen.

Vi må ta i bruk vannkraften,

skogen, havet og matjorda vår til å skape nye arbeidsplasser, nye industrier og nytt håp for hele landet. I dag er staten gjennom nedleggelse og sentralisering en aktiv pådriver for å flytte folk og arbeidsplasser bort fra naturressursene våre og bort fra den historiske suksessoppskriften vår.

Senterpartiet mener staten på nytt må bli en pådriver for industriell vekst og utvikling.

Istedenfor å legge ned landet skal vi etablere arbeidsplasser både på fjellet, langs kysten og i de dypeste skoger. ■ ■

Senterpartiet mener det må være bred støtte for de klimatiltakene vi går inn for. Mange av klimatiltakene som foreslås vil øke de sosiale, økonomiske og geografiske forskjellene mellom folk i Norge, det kan vi ikke akseptere.

Tiltakene må være rettferdig, og innebære realistiske løsninger, både for taxisjåføren i Groruddalen, for snekkeren i Trøndelag og for renholderen i Finnmark.

Vi må forene klimatiltak, verdiskapning og geografisk og sosial rettferdighet dersom vi skal nå klimamålene våre. Klimapolitikken må utformes slik at den også ivaretar andre viktige

samfunnshensyn, som natur og miljø, industriell utvikling, matproduksjon, beredskap, sosial utjamning og bosetting i hele landet.

Senterpartiet sier derfor nei til en tredobling av CO₂-avgiften, mye dyrere diesel og klimaavgift på kjøtt. Derimot sier vi ja til en rekke viktige framtidsette klimatiltak som vil utjevne forskjeller og peke ut en grønn ny framtid samtidig. ■■

Her er noen av våre viktigste løsninger for å kutte klimagassutslipp og utvikle hele Norge:

- Et aktivt skogbruk, i 2030 er tapet i fangst av CO₂ i skogen fordi vi ikke har et aktivt skogbruk like stort som alle utslippene fra alle biler på norske veier i dag. Bortkasta klimagassvinst fordi vi verner istedenfor å bruke, og fordi staten ikke har satset på skogbruk på mange tiår.
- Fangst og lagring av CO₂
- Bionova som skal gi økonomisk støtte til utøverne i landbruket for gjennomføring av klimatiltak.
- Vi vil elektrifisere eller innføre hydrogentog på alle jernbanelinjer som i dag går på diesel.
- Vi vil etablere et eget CO₂-fond for nærings- og tungtransport.

KLIMATILTAK

FOR HELE NORGE

HVORFOR NORSK MAT

Hvilket Norge får vi hvis vi slutter å produsere maten vår selv?

For oss i Senterpartiet er svaret på dette spørsmålet et skrekksenario. Derfor må staten på nytt ta grep for å satse på fisk, korn, kjøtt og melk i hele Norge.

Norsk matproduksjon skaper over 100 000 arbeidsplasser i hele landet. Hver dag hele året jobber bønder, fiskere og mange andre for å sikre oss god, trygg og lokal mat. Vi må bruke de gavene jorda har gitt oss, og det er like viktig på havet utenfor Finnmarks-kysten som det er på flatbygdene på Østlandet.

I en verden med stadig flere folk og hvor det blir vanskeligere å produsere mat i store deler av verden på grunn av klimaendringene må Norge dyrke det meste av maten sin selv. Vi kan ikke belage oss på å kjøpe mat fra andre land når de selv trenger den maten for å brødfø sin egen befolkning.

Import av mat er dårlig klimapolitikk, gir færre norske arbeidsplasser, og fører til økt risiko for sykdomsutbrudd i Norge. Derfor mener Senterpartiet at Norge må satse på den norske bonden. Vi må legge til rette for norsk matproduksjon. I framtiden vil vi trenge mer av både korn og grønnsaker, men også melk og kjøtt er en del av fremtidens matproduksjon.

Vi kan ikke legge avgifter på viktig norsk kjøtt, isteden bør man innføre avgift på importert kjøtt, redusere tollkvotene og øke tollsatsene. Vi er alle tjent med et sterkt og fremtidsrettet norsk landbruk. ■ ■

nær folk

Norge opplever et stadig økt press fra EU gjennom EØS-avtalen. Denne avtalen svekker norsk suverenitet og truer norske arbeidstakers rettigheter. Senterpartiet vil derfor erstatte EØS-avtalen med handels- og samarbeidsavtaler med EU for å sikre norske interesser.

25 ÅR MED EØS OG MILLIARDKOSTNADER

EØS-regimet kombinert med Høyrestyre har de siste årene økt handelsunderskuddet vårt til EU betydelig. I 2020 tapte Fastlands-Norge 163 milliarder kroner på handelen med EU. På toppen av alle milliardene tapt i rent handelsunderskudd, betaler Norge i tillegg flere milliarder i året til EU i EØS-bidrag. Høyre og Frp har valgt å øke de norske bidragene fra og med 2021 til enorme 6 milliarder kroner framfor å bruke pengene her hjemme.

Dette er penger som blant annet brukes til oppussing av museer i Polen og feiring av gjøkens dag i Romania.

Dette er penger vi mener burde gått til norsk industrisatsing for å snu den alvorlige trenden med det enorme handelsunderskuddet vårt. ■ ■

VI SIER

NEI TIL EU

KRAFTA ER VÅR

I 2018 sto flere tusen demonstranter på Eidsvoll plass og protesterte mot Stortingets plan om å innlemme Norge i EUs energibyrå, ACER. Istedenfor å lytte til skepsisen hos folk, valgte flertallet å innlemme Norge i ACER og dermed gi EU den endelige makten over strømmen vår.

Dette var bare et eksempel på hvordan både Arbeiderpartiet og Høyre de siste 25 årene flyttet stadig mer makt fra Stortinget til Brussel. Det står i skarp kontrast med folkeviljen. Det norske folk har to ganger sagt nei til EU, men

vi tvinges likevel med på stadig flere EU-direktiver. En av de store kampene de siste årene og i årene framover er kampen om makta over naturressursene våre. EU har gjennom ACER tatt stadig større kontroll over fordelingen og styringen av vår vannkraft. Arvesølvet vårt. Det mener vi i Senterpartiet er helt feil retning. Norske folkevalgte må tørre å stå opp for norske interesser. Industriarbeideren og forbrukeren taper på EU-integreringen.

Nå må vi ta makta over naturressursene våre tilbake. ■ ■

NORSKE TOG PÅ NORSKE SKINNER

En av de mest inngripende delene av EØS-avtalen er den juridiske bastebindinga den har gitt av det norske stortinget. I stedet for at våre folkevalgte vedtar norske lover har nå store deler av norsk rettsutvikling blitt kapret av byråkrater i Brussel.

Et av de mest alvorlige tilfellene er tvangsprivatiseringen av jernbanen vår. Gjennom jernbangepakkene, fire i tallet, har EU stadig tilsneket seg mer makt over norsk jernbane helt til det punktet at vi nå, dersom jernbangepakke IV trer i kraft, ikke lenger kan stille

egne krav til togene som skal gå i Norge.

I stedet for at vi tester og godkjenner togene selv, er nå tog som er godkjent for spanske og ungarske forhold automatisk godkjent for norske skinner. Høyre, Frp, KrF og Venstre har også, i tillegg til EU-integreringen, gjennomført en storstilt privatisering og oppstyking av den nasjonale jernbanen vår.

Det har ført til dårligere pensjonsvilkår for renholderne på togene, dyrere billetter for passasjerer

og hele 35 direktører med millionlønn i jernbanesektoren.

Senterpartiet mener vi igjen må ta kontroll over jernbanen vår. Jernbane egner seg ikke for konkurranseutsetting. Et spor, et tog, en plan. Vi burde også om-prioritere så renholderne igjen får gode pensjonsvilkår og antallet direktører går ned.

Vi må prioritere de som faktisk gjør jobben for at du og jeg kan ta tog hver eneste dag også i framtida. ■ ■

Det Norge vi er glade i

Mitt eget politiske engasjement startet med kampen for å bevare nærskolen min. Jeg brenner fortsatt for å sikre gode tjenester nær folk. Uansett om vi bor i byen eller på bygda, er vi alle avhengige av at det er grunnleggende tjenester som eldreomsorg, skoler og barnehager i vårt nærområde.

Senterpartiet kjemper også for at alle i Norge skal være trygge, uavhengig av hvor de bor. Derfor vil vi ha tilstedeværende politi i hele Norge. Vi vil sikre et godt sykehusstilbud og styrket ambulanseberedskap over hele landet. Vi vil også styrke vår nasjonale beredskap gjennom å satse på det norske forsvaret og sikre nasjonale lagre for mat, vaksiner og medisinsk utstyr. Norsk matproduksjon er grunnleggende viktig for beredskapen vår.

Vi har over lang tid kjempet for å sikre norsk eierskap til norske naturressurser og viktige norske bedrifter. Vi vil bruke naturressursene til å skape arbeidsplasser over hele Norge. Vi vil sikre nasjonal kontroll over norske fossefall, norsk jord, skog, fisk, olje og gass.

Senterpartiet ønsker et Norge med små forskjeller. Derfor kjemper vi imot høyere avgifter. Når avgiftene på blant annet drivstoff og strøm øker, rammer det vanlige folk med vanlige inntekter hardt. Jeg synes det er en grunnleggende feil prioritering av regjeringen, når den har valgt å innføre en rekke smålige skatteøkninger for vanlige arbeidsfolk, som blant annet rammer sjøfolk, pendlere, bussjåfører og mange andre yrkesgrupper. Høyere avgifter skaper større forskjeller, og Senterpartiet ønsker derfor å redusere det samlede skatte- og avgiftstrykket for folk med vanlige inntekter.

Vi bestemmer selv hvordan Norge skal se ut, i dag og i framtida. Vi kan stanse sentraliseringen og i stedet utvikle hele landet vårt.

Sammen kan vi ta vare på og utvikle hele det Norge vi er så glade i.

Trygve Slagsvold Vedum

Trygve Slagsvold Vedum
Leder av Senterpartiet.

Utgitt av Senterpartiet

Kontakt oss:

(+47) 23 69 01 00
post@sp.no

www.senterpartiet.no

Følg oss på Facebook og
Instagram @**senterparti**

Trykt hos Flisa trykkeri

Grafikk og bladbunad av
Torbjørn Bergwitz Lauen

Fotografer:

Geir Dokken: 1, 3
Eirik Skarstein: 4
Ragne B. Lysaker: 5-11, 13
Nathan van de Graaf: 12

NÆR FOLK
i hele Norge